

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Рекомендовано на засіданні
кафедри Фінанси, облік і аудит
прот. № 1 від 05.10.2022 р.

«Ринок фінансових послуг»

Силабус

2022/2023 навч. рр.

Галузь знань	– 07 «Управління і адміністрування»
Спеціальність	– 072 «Фінанси, банківська справа і страхування»
Освітні програми	– «Управління фінансами, банківська справа і страхування»
Освітній рівень	– другий (магістр)
Кількість кредитів ЄКТС	– 6 (180 годин)
Лектор	
Бормотова Марина Валентинівна (кандидат економічних наук, доцент),	
Контакти: +38 (050) 944-38-45, e-mail: bormotova@kart.edu.ua	
Години прийому та консультації: кожен середа з 11.00-12.20	
Розміщення кафедри: Місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 3 корпус, 5 поверх, 515 аудиторія.	
Веб сторінка курсу: http://do.kart.edu.ua/	
Додаткові інформаційні матеріали: http://metod.kart.edu.ua	

В Україні ринок фінансових послуг знаходиться в стадії свого становлення і важко переоцінити його значення щодо формування сталих ринкових механізмів функціонування ефективної економіки. Тому вивчення «Ринку фінансових послуг», як навчальної дисципліни, особливо актуальне в сучасних умовах дефіциту державних фінансових ресурсів та пошуку ефективних форм фінансування реформування економіки. Важко переоцінити значущість даної дисципліни в підготовки майбутніх фахівців. Особливо знання з цієї дисципліни необхідні для організації ефективної взаємодії АТ «Укрзалізниця» з фінансовими посередниками.

Дисципліна «Ринок фінансових послуг» є однією із системотворчих у процесі формування компетенцій сучасного магістра з фінансів, банківської справи та страхування, який має теоретичне, методичне і одночасно прикладне значення.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (набуття знань про якісні властивості та кількісні характеристики сучасного ринку фінансових послуг);

2. Загальнокультурну компетентність (формування в студентів уявлень про культурне різноманіття; навчання розумінню культурної історичної зумовленості поведінкових стереотипів під час осмислення універсального та специфічного у процесі прийняття управлінських рішень на ринку фінансових послуг; навчання взаємодії з представниками інших культур);

3 Навчально-пізнавальну компетентність (вивчення особливостей надання конкретних фінансових послуг різними фінансовими посередниками; законодавчої та нормативної бази щодо формування та розвитку ринку фінансових послуг і діяльності фінансових посередників; основних засади державного регулювання та нагляду за діяльністю з надання фінансових послуг; загальносвітових, європейських та вітчизняних закономірностей і тенденцій розвитку окремих сегментів ринку фінансових послуг);

4 Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації при прийнятті рішень на ринку фінансових послуг за допомогою сучасних інформаційних технологій);

5 Комуникативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів при прийнятті ефективних рішень на ринку фінансових послуг, використовуючи новітні інформаційні технології);

6 Соціально-трудова компетентність (обґрунтування вибору варіантів управлінських рішень на ринку фінансових послуг та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів);

7 Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до прийняття рішень на ринку фінансових послуг).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Динамічний розвиток економічних процесів в Україні сприяв формуванню досить розгалуженої та складної структури фінансової системи, важливою складовою якої є фінансовий сектор, представлений сукупністю банківських і небанківських фінансових інститутів що діють на ринку фінансових послуг. На сьогодні набуття компетенцій щодо прийняття ефективних рішень на ринку фінансових послуг набуває особливого значення.

Важко переоцінити значущість даної дисципліни в підготовки майбутніх фахівців. Незважаючи на те, що ринок фінансових послуг в Україні є ще недостатньо розвинутим, але кількість фінансових інститутів, які діють на цьому ринку є значною.

Організація навчання

Курс «Ринок фінансових послуг» посідає важливе місце у навчальному процесі, оскільки дає методичні знання і практичне вміння. Він має зв'язок з такими дисциплінами, як «Інвестиційний менеджмент», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок» та ін.

Курс супроводжується текстовим навчальним матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу

на практичних заняттях передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як міні-лекції, кейс-технології, семінари-дискусії, ділові ігри та ситуаційні завдання.

Проведення практичних занять із застосуванням методу аналізу конкретних ситуацій має відмінності від традиційних занять тим, що в його основі лежить аналіз ситуації з виявленням реальної соціальної проблеми, яка може не мати однозначного вирішення.

Для опанування матеріалу дисципліни, окрім лекційних, практичних, семінарських занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу слід приділити самостійній роботі студентів за такими видами: вивчення додаткової літератури; робота із законодавчими та нормативними матеріалами; робота у мережі Інтернет; підготовка до занять. В індивідуальних завданнях міститься перелік тематичних оглядів, які найбільш широко розкривають проблематику тем з дисципліни «Ринок фінансових послуг». Опрацювання тематичних оглядів, які обираються студентами самостійно, дозволить поглибити та розширити їхні знання у сфері інвестиційної діяльності.

Ринок фінансових послуг/ схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Самостійна робота	
	Індивідуальні консультації	
	Іспит	

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні дисципліни «Ринок фінансових послуг» студенти зможуть застосувати, працюючи у різноманітних державних та недержавних установах, підприємствах різних форм власності й видів економічної діяльності, зокрема у структурних підрозділах Укрзалізниці, банківських установах. а також організуючи власний бізнес. Вони можуть бути використані випускниками на посадах фінансових менеджерів, фінансових консультантів, експертів, економістів, ризик-менеджерів, держслужбовців.

Теми курсу

Модуль 1 Теоретичні основи функціонування ринку фінансових послуг. Лізинг та фінансові послуги ІСІ і кредитних спілок.

Тема 1 Теоретичні засади функціонування ринку фінансових послуг

Тема 2 Регулювання діяльності на ринку фінансових послуг

Тема 3 Лізингові послуг

Тема 4 Фінансові послуги інститутів спільного інвестування

Тема 5. Фінансові послуги кредитних спілок

Модуль 2. Види фінансових послуг.

Тема 6. Факторингові фінансові послуги

Тема 7 Ломбардні фінансові послуги

Тема 8. Фінансові послуги з недержавного пенсійного забезпечення

Тема 9. Фінансові послуги з довірчого управління та гарантійні фінансові послуги

Тема 10. Електронні фінансові послуги

Практичні заняття курсу передбачають вивчення прийомів та методів управління фінансовими послугами із застосуванням інструментарію економіко-математичного моделювання та інформаційних технологій. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

1 <http://metod.kart.edu.ua/> (Електронний портал УкрДУЗТ)

2 <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України);

3 <http://kmu.gov.ua> (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України (КМУ));

4 <http://minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України);

5 <https://www.nssmc.gov.ua/> (офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку)

6 <https://www.bank.gov.ua/> (офіційний сайт НБУ)

7 <https://www.nfp.gov.ua/> (офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері фінансових послуг)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Правила оцінювання

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування, іспит.

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>)

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за модуль у складі залікових кредитів I і II за 100-бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчального навантаження.

Для контролю знань за практичною складовою дисципліни у вигляді письмової контрольної роботи. Письмові контрольні роботи – це ефективний метод перевірки й оцінки знань, вмінь і навичок студентів, а також їх творчих здібностей, що дає можливість у найбільш короткий термін одночасно перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами групи та визначити напрями для індивідуальної роботи з кожним. Однорідність робіт, що виконуються студентами, дозволяє пред'являти до всіх однакові вимоги й об'єктивно оцінювати результати навчання.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		1 (2) семестр
відвідування занять		до 5 включно
активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5 включно
виконання поточних контрольних завдань		10
виконання письмових контрольних робіт протягом модулю		20
виконання та захист самостійних робіт відповідно до варіанту		20
підсумок		60

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю (не склав змістовий модуль), має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана відповідно до встановленого терміну.

При заповненні екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Команда викладачів

Бормотова Марина Валентинівна (<http://kart.edu.ua/pro-kafedru-f-ua/kolektiv-kafedri-f-ua/steshenko-f-ua>) – спікер з питань інвестиційного менеджменту в УкрДУЗТ. Кандидат економічних наук з 1994 року. Дисертацію захистила у 1994 році у спеціалізованій вченій раді при Харківському інженерно-економічному інституті (ХНЕУ ім. Семена Кузнеця) за спеціальністю 08.00.05 - «Економіка, планування та організація управління народним господарством і його галузями», Напрямок наукової діяльності: фінансовий ринок, інвестиційний розвиток. Автор понад 80 наукових праць.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>